

la llei y aplicarla degudament. Y no obstant ¡quántas vegadas á Espanya el poble en massa, especialment si de Catalunya 's tracta, te d' aixecar la veu contra las sevas decisions per no ser ajustadas á la llei! ¡El poble, el legislat, dónant lliçons de bon sentit jurídic y de interpretació recta del text legal al legislador, al qui te de vetllar pera 'l cumpliment de la mateixa llei!

El conflicte entre el poble y els tribunals de justicia s' ha presentat ara d' una manera ben temible pera la classe pagesa en general, donchs si no s' hi posa remey, porta lluch d' enderrocar un dels fonaments més sólits del benestar relatiu á la pagesia catalana: la parceria. Gracias á tal institució, tan fundament arrelada entre la nostra gent, els pagesos cataláns, per pobres que sian, no forman un remat de bens com els d' altres terras, tenen el camí obert pera lliurarse de la situació de tristos jornalers, se converteixen en quelcom més que en un home-máquina que trevalla lo que 'l fan trevallar pera cobrar després el jornal just y pelat que ha guanyat á copia de subadas: en virtut de la parceria el pagés catalá posa afició al trevall, es amo d' alguna cosa, trevalla no exclusivament pera ferse un jornal, sinó que trevalla pera millorarse á éll mateix, perque segóns siga el trevall, més ó menos beneficis ne reberá directament; y tot aixó no cal dir el benestar que reporta individualment y á l' agricultura en general.

¡Ay del día que 's tingués de deixar corre el sistema de donar á parts las terras! ¿Podrían els arrendataris pagar sempre en diner? ¿Podrían els propietaris pagar sempre els jornals? Indubtablement que no. Donchs aixís passaria si arrivés á ferse bona y degués acceptarse la doctrina que alegan algúns tribunals, al negar l' admissió del desahuci á n' aquestos contractes de parceria.

Por aixó s' oposan á tal doctrina per anticatalana, antilegal y antissocial las corporacions agrícolas y científicas; per aixó ens hi devém oposar tots nosaltres en benefici dels parcers en primer terme y dels propietaris després.

Figureuvos que un parcer de mala fe ó, si voleu, empenyat en que te rahó, no vol deixar las terras que mena per més que l' insti el propietari per creure aquet que aquell ha faltat als pactes ó que s' ha acabat el plasso: quant venia un cas semblant no hi havia dupte: el propietari instava el judici de desahuci y els tribunals donavan la rahó á qui la tingués, parcer ó propietari: ara no, que per averiguar qui te rahó, si es que prosperessin aquellas errónias doctrinas, s' hauria d' esbrinar en un judici ordinari, que duraria tres, quatre ó més anys, pledejant de rich el propietari y de pobre el parcer.